

תלמודו בידו

דף יז עמוד ב

א לא עירב תבשילין, והערים או בישל במזיד ביום טוב לשבת, האם מותר באכילה ?

ב בישל, או עישר פירותיו, או הטביל כלי בשבת, האם הם מותרים בהנאה ?

ג כמה תבשילין צריך עבור העירוב ?

ד התחיל לבשל ביום טוב עבור שבת ואבד עירובו, האם רשאי לגמור הבישול ?

א הערים [אמר שמבשל עבור אורחים]: לברייתא, אסור לו לאכול את מה שבישל. במזיד: ספק האם מותר באכילה. ואין ראייה מדברי הברייתא שאוסרת בהערמה: 1. בהערמה החמירו, שלא ילמדו ממנו אחרים, כי סבור שהוא עושה בהיתר. 2. הברייתא בשיטת בית שמאי שהחמירו בעירוב תבשילין [לערב בפת ותבשיל]. אבל לבית הלל אפשר שלמערים וכן למבשל במזיד מותר לאכול.

ב בשוגג: מותר לו לאכול בשבת מה שבישל או עישר, וכן משתמש בכלים שהטביל במזיד: בישל, קנסוהו חכמים שלא יאכל, כיון שעבר על איסור תורה שיש בו סקילה. עישר, לא יאכל. ובלבד שיש לו פירות אחרים, ולא יתבטל מעונג שבת. הטביל כלי, לא ישתמש בו בשבת [שאסור להטביל כלים משום שנראה כמתקן]. אין לו כלי אחר, ספק אם מותר בו, כיון שיכול לשאול כלי מחברו.

ג משנה: לבית שמאי, שני תבשילין. לבית הלל תבשיל אחד. וכן הלכה. ר"ש בן אלעזר: אף לבית הלל צריך שני תבשילין. דג וביצה עליו: לבית שמאי נחשבים תבשיל אחד. לבית הלל, כשני תבשילין. ריסק ביצה מבושלת ונתן לתוך הדג, אף לבית שמאי נחשבים שני תבשילין.

ד גומר, כיון שהתחיל בהיתר. מותר לאכול את העירוב בחג לאחר שגמר לבשל לשבת.